

Alusharidus omandatakse põhiliselt kodus ning selle eest vastutavad vanemad või neid asendavad isikud. Perekondlikku kasvatust toetavad ja täiendavad koolieelsed lasteasutused (Haridusseadus § 24).

Koolieelne lasteasutus on koolieast noorematele lastele hooldu ja alushariduse omandamist võimaldav õppeasutus (Koolieelse lasteasutuse seadus § 1).

Õppe- ja kasvatustegevuse aktiivne periood sõimerühmas on alates 1. novembrist kuni 15. maini või sellele eelneva/järgneva täisnädalani. Sel perioodil on õppe- ja kasvatustegevustes põhirõhk mängul ning lastes arendatakse tunnetusoskusi, sotsiaalseid ja enesekohaseid oskuseid lasteaia õppekava aluseks võttes.

Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatustest. Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga. Vähemalt üks kord õppeaastas viib pedagoog lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguevalvestlust (Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava § 24)

Vanem informeerib lasteaia direktorit kirjalikult lapse tervise seisundist tulenevatest eritingimustest. Lasteasutuse rühma õpetaja jälgib lapse tervise seisundit lasteaeda vastuvõtul ja seal viibimise ajal, teavitades lapse tervise või käitumishäiretest ning kehalise koormuse taluvusest lapse vanemat (Tervisekaitseõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale § 7).

Lasteasutusse ei lubata last, kui lapse tervise seisund võib kahjustada lapse enda või teiste tervist (Tervisekaitseõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale § 13). Haigusnähtudega ja haige laps lasteaias ei käi. COVID-19 positiivse pereliikme korral on ka lapsel enesisolatsiooni kohustus (Terviseamet).

ÕPETA LAST JUBA AEGSASTI:

- *iseseisvalt lusikaga sööma;
- *iseseisvalt riietuma;
- *iseseisvalt käsi ning nägu pesema, kuivatama; potil käima;
- *enda järel mänguasju ära panema.

VÕÕRUTA LAST:

- *lutipudelid joomine;
- *mähkmetest;
- *harjumus uinuda süles, kiigutades või õues;
- *harjumus mängida söögi ajal või võtta mänguasju söögilauda kaasa;
- *harjumus lahkuda söögi ajal lauast ja siis uuesti tagasi tulla.

PÄEVAKAVAGA HARJUMINE KODUS:

- *kodune elukorraldus regulaarse ja kindla rütmiga;
- *lapsel lõunauinak iga päev samal ajal (13.00-15.00), lasteaiaaegne laps magab vaid üks kord päevas;
- *harjutada last sööma erinevaid toite.

SÕIMERÜHMA PÄEVAKAVA LASTEAIAS:

- 7.00 laste vastuvõtt, mäng
- 8.30 hommikusöök
- 9.00 õpetaja poolt organiseeritud tegevused toas/õues
- 11.30 lõunasöök
- 12.30 uneaeg
- 15.00 ärkamine, riietumine
- 15.30 õhtuõde
- 16.00 õhtune mänguaeg toas või õues
- 18.00 lõpeb lasteaia päev

LASTEAIAS HARJUTAMISE AJAL VARU AEGA JA KANNATUST

- *planeerida lapse lasteaeda harjutamise aega nii, et ei peaks ise tööle kiirustama;
- *võimalusel jäta laps lasteaeda magama alles siis, kui ta on täiesti kohanenud päeva esimese poolega (kokkuleppel õpetajaga);
- *lapse päev ei tohiks olla lasteaia alguses väga pikk, võimalusel planeerida ka nädala sees puhkepäevi;
- *haigestumisel ravi laps täiesti terveks ja alles siis too ta uuesti rühma – organism on siis tugevam ja uutele haigustele vähem vastuvõtlik. Lasteaeda ei või tuua haigustunnustega/haiget last!

LASTEAEDA TULLES VÕTA KAASA:

- *vahetusriided (toariided, õueriided, varuriided), sh peavad riided olema nimega märgistatud;
- *sisejalatsid (sandaalid või jalatsid, mida laps suudab ise jalga panna), millel nimi sees/peal;
- *magamisriided (võimalusel riidest kotis, millel nimi peal);
- *foto oma lapsest (märgistamiseks lapse käteräti koha ja riidekapi).

Meie eesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös. Sellest lähtuvalt toetame lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt, ümbritseva keskkonna mõistmine, eetiline käitumine ning algatusvõime, esmased tööharjumused, kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest ning arenevad mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused (Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava § 3).

Soovitusi kohanemisperioodiks

Oluline on lapsevanema enda positiivne suhtumine lapse lasteaeda tulekusse! Olge endas kindlad, et lasteaed on teie lapsele sel hetkel parim paik.

Rääkige lapsele, mis koht on lasteaed, miks lapsed seal käivad, miks te tahate, et tema seal käima hakkaks. Julgustage last!

Rääkige lähedastele ja tuttavatele lapse juuresolekul, kui tore see on, et meie laps hakkab käima lasteaias.

Arutage rühma õpetajatega, mida laps võiks kodust kaasa võtta igatsuse leevendamiseks (kaisuloom, lemmiklelu, foto perest).

Lapse juuresolekul vältige kriitilisi märkusi lasteaia, teiste laste või õpetaja suhtes. Ka hääletoon annab lapsele signaali teie suhtumisest. Mitte kunagi ärge hirmutage last lasteaiaga.

Piirid ja reeglid loovad väikelapsele turvatunde. Lapsele on loomuomane kehtestatud piiride katsetamine, seega ole sõbralikult konkreetne ja järjekindel.

Lapsevanemana näidake head eeskujutervitades. Ilmutage enesekindlust ka last õpetajale üles andes, öeldes näiteks, et teil tuleb täna kindlasti tore päev.

Ärge unustage lapsele öelda, millal te talle järele tulete. Olge täpne ja pidage oma lubadusest kinni.

Lahkudes öelge lapsele heatahtlikult, kuid kindlal toonil, et teil on nüüd aeg minna, kallistage last oma tavalisel moel ja lahkuge head aega soovides.

Kohanemisperioodi pikkus ja edukus sõltub ennekõike lapse ja lapsevanema valmisolekust alustada lasteaias käimist. Kui olete kodus kohanemisega seonduvad küsimused läbi mõelnud, kulgeb protsess lapse jaoks kindlas rütmis ja teineteist toetavalt.

On loomulik, et esimesel paaril nädalal tekib lapsel nutupuhanguid, jonn- ja trotsiperioode. Kohanemiseks kulub keskmiselt kaks/kolm nädalat kuni üks kuu. Kohanemisperioodi pikkus on iga lapse puhul erinev. Tundlikuma närvisüsteemiga lastel võib kohanemine aega võtta isegi kuni pool aastat. Kui laps ei harju, siis on võimalus laps ajutiselt (2-5 kuud) nimekirjast välja arvata.

Hea oleks, kui lapse päevad lasteaias ei kujuneks liiga pikaks (8-10 tundi) - nii võib laps muutuda nutuseks ja närviliseks või kergesti haigestuda.

Laps õpib lasteaias eluks väga vajalikke ja olulisi sotsiaalseid oskusi. Kõige tähtsam on õppimine mängus, mänguliselt ja mängu abil.

Väga oluline on lapse ise hakkama saamise toetamine maast madalast. Koolivalmiduse kujundamine algab sünnihetkest.

Piisava sõnavara ja teatavate oskuste puudumisel võib laps hammustada või käituda muul moel ebatavaliselt, sest ta soovib täiskasvanute tähelepanu. Koostöös lapsevanema ja õpetajatega püüame leida sellise käitumise vältimiseks lahendusi. Murede korral saab pöörduda lasteaia eripedagoogi või logopeedi poole.

Haige laps vajab rahu ja ravi, mida saab talle võimaldada ainult kodus olles. Kui laps haigestub lasteaias, siis teavitatakse vanemat, kes peab lapsele järele tulema esimesel võimalusel.

Rääkige kindlasti rühma õpetajatele lapse muredest, hirmudest, erisustest (allergia, kroonilised haigused, erivajadus, eritoit või toitumisharjumused jm).

Murede korral pöördu esmalt ikka oma rühma õpetaja/õpetaja abi poole ning kui sa ei saa oma murele lahendust, siis lasteaia juhtkonna poole.

Esmane info tuleb rühma õpetajalt või lasteaia juhtkonnalt, usalda teadus- ja seaduspõhisust.

Usalda õpetajaid, sest nad soovivad teie lapsele kõige paremat, veedame ju suurema osa päevast koos!